

Az első magyar okleveles mérnök jubileuma

Látogatás Devecsis Del Vecchio Ferencnél --- „Budapest Nápoly után Európa legszebb városa”

Buda és Pest városok Magyarország fővárosává való egyesítésének félézredados ünnepe a véletlen folytán egy olyan félézredados *emberi jubileummal* esik csaknem egy napra, amely az ünnep jelentőségét nagyban emeli és kiegészíti, annál inkább, mert ennek a kiváló jubiláns férfinak: az *első magyar mérnöknek* ötvenévi zseniális munkálkodásban eltöltött élete nélkül Budapest a maga félézredadát talán *nem ilyen és ennyire szép* világvárosi külsővel ünnepelné, ahogyan tényleg ünnepli. Ez a férfi istenhgyi *Devecsis Del Vecchio* Ferenc mérnök, a székesfőváros nyugalmazott középítési igazgatója.

Életrajza és alkotásai

Devecsis Ferenc a kiegészítés évében: 1867-ben, 17 éves korában kitűnően végezte a középiskolát. A műegyetemen folytatta tanulmányait s 19 éves korában a főváros szolgálatába állt, egyidejűen természetesen folytatta tanulmányait és 21 éves korában kitüntetéssel végzett is a műegyetemen. 1872-ben azonban a műegyetem tantervét átszervezték, *eddig a végzett mérnökök csak abszolutóriumot kaptak oklevélül*, eittől kezdve szigorlatokhoz kötötték a mérnöki diplomát, Devecsis Ferenc mint kész mérnök, kiváló tanárának: *Kruspér* Istvánnak tanácsára letette a kiegészítő vizsgákat és így 1873 november 21-én megkapta az *első magyar mérnöki oklevelet*.

Ettől kezdve Devecsis Ferenc negyvenévi mérnöki működését teljesen Budapest fejlesztésére és naggyátételére fordította. Főbb alkotásai a következők: a *főváros árvízvédelmi munkálatai*, a Duna rakpartjainak kiépítése, a *személypályaudvarok, dunai tóherpályaudvar megalkotása*, az Országház végleges elhelyezésének és környékének szabályozása, a *milteneumi kiállítási művek s a királyi palota rendezési munkálatai* és számtalan olyan műszaki alkotás, amelyet Budapest városnak rendezése neki köszönhet. Századunk első évtizedében a *Belváros rendezése*, az Erzsébet-sugárút, a *Gellért-fürdő építése*, a Hungária-körút tervezése kötötték le Devecsis Ferenc munkásságát, egészen 1911-ig, amikor negyvenévi szolgálat után nyugalmába vonult.

Több ízben utazott külföldre tanulmányútra, bejárta Német-, Olasz-, Francia-, Orosz- és Angolországot, hogy a szerzett gazdag tapasztalatokat a magyar főváros fejlesztésénél hasznosítsa. Olasz családból származik, de Magyarországon született, lelkesedéssel vallja magát magyarúnak s nagyszerű érdemei elismerésül 1909-ben megkapta a magyar nemességet *istenhgyi* előnévvel. Okleveles mérnökségének félézredados jubileumát vasárnap délelőtt ünnepli a Városi Mérnökök Országos Szövetsége.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kenessey Péter*
Cím: *A első magyar okleveles mérnök jubileuma*
Forrás: *Szózat*

Bp
(Hely)

1923. 11. 17.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Devecsis Del Vecchio Ferenc

Idő

"1923"

Személy

Devecsis Ferenc lakásán

Devecsis Ferenc a Sándor-utcában lakik, a 25. számú házban, amely a köztudatban *Keményseprőház* névvel ismeretes. A félézredados jubileum alkalmából felkéréstük az öregurat, frissen és élénk gesztusokkal kísért szavakkal fogad bennünket, igazán nem látszik alakján és szellemén a hetvenhárom év. *Mig szalonjába vezet, határozottan tiltakozik minden interjú-merénylet ellen.*

Később mégis megengesztelődik s arról kezd beszélni, amiért hosszú munkás életét leélte: a *főváros rendezéséről és fejlesztéséről.*

— Budapestnek nagy hibája — mondja meg gondoltan —, hogy a közmunkatanács takarosságából mindig szűk utcákat akart építeni, *én pedig mindig a széles utcáért harcoltam.* Persze a szűk utca olcsóbb, kevéssé területet igényel. Többször Párisra hívatkoztam s a Közmunkatanács egyik egyébként kiváló elnöke azt felelte nekem: „*Ja, barátom, nem vagyunk Párisban, Budapest sose lesz Páris.*” Kishitúséggel persze nem lehet nagy dolgokat csinálni. *Sokszor kúrába küldöttem a széles utcáért, pedig mennyivel szebb az a város, amelynek utcái szélesek és rendezettek.*

— Mit tart méltóságod legjobb munkájának?

— Legnagyobb munkámnak a *kaszárnyák elhelyezését* tartom, mert ez Budapest védelme szempontjából jól van megoldva. Egyébként szerintem *legsikertültebb munkám az Országház elhelyezése, legszebb pedig a Gellért-fürdő elhelyezése.* Életem főcélját: a *Rákóczi-utnak Budára való egyenes folytatását* *Lechner* Lajos, a főváros akkori középítési igazgatója *elgáncsolta*, mert hárommillió többletkiadást jelentett. *Ez lett volna legnagyobb alkotásom.*

— Méltóságod szerint melyik a legszebb épülete Budapestnek?

— A *királyi várpalota*, amely *Ybl* Miklós terve szerint épült. Gyönyörű a *Bazilika*, amelyet *Hild* terve szerint kezdtek. Az ő halála után *Ybl* folytatta, majd *Kaiser* József fejezte be. Mindhárom ur jó barátom volt, mindhárman meghaltak... Ezután *Steindl* Imre alkotását: az *Országházat* tartom legjaválóbbnak:

— Európai szempontból Budapest szép város?

— *Oly szép, mint Nápoly.* Helyesebben *Nápoly után Európának legszebb városa Budapest.*

Elmondja még Devecsis Ferenc, hogy ötven évvel ezelőtt Budapest nagyon szerény város volt, igazi „*Spiesbürgerchaft*”, ha visszagondol rá, *szinte látja a keskeny Múzeum-körutat. A házak helvenőt százaléka földszintesek voltak, a kétemeletes épület alig volt öt százalék.* Legfontosabb feladatnak tartja most a *Tabánnak Waga László kiváló tervei szerint való rendezését*, amit azonnal meg lehetne kezdeni.

Kikísér az előszobába. Lemondóan int a kezével: *„Még szerettem volna dolgozni”* — szól rezignánsan. *Ez a mondat Devecsis Ferenc életének legszebb jelképe.*
Kenessey Péter.